

Saksframlegg

OMGJØRING AV ANSVARLIG LÅN I TRONDHEIM KOMMUNALE PENSJONSKASSE

Arkivsaksnr.: 09/45203

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til innstilling:

1. Det ansvarlige lånet på 100 millioner kroner til Trondheim kommunale pensjonskasse innløses
2. Midlene føres tilbake til Trondheim kommunale pensjonskasse som kjernekapital
3. Rådmannen får fullmakt til å gjennomføre transaksjonene

::: Sett inn innstillingen over denne linja

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Bakgrunn

I 2008 fikk Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP) overført 300 millioner kroner som kjernekapital og 100 millioner kroner i ansvarlig lån. Bakgrunnen for denne styrkingen av TKP's egenkapital fremgår av formannskapssakene [427/08](#) og [463/08](#). Egenkapitalstyrkingen ble i sin helhet finansiert av midler fra kraftfondet.

Fakta

Per i dag har TKP en tilfredsstillende kapitaldekning. TKP har likevel ytret ønske om å endre sammensetningen av midlene som kommunen har overført. I henhold til forskrift om beregning av ansvarlig kapital (forskrift 1990-06-01 nr 435) består den ansvarlige kapitalen av kjernekapital (§ 3) og tilleggskapital (§ 4). Den delen av styrkingen av ansvarlig kapital som er gitt som ansvarlig lån defineres som tilleggskapital. Tilleggskapital har begrensninger i forhold til hvordan den kan benyttes, sammenliknet med kjernekapital. Blant annet kan tilleggskapitalen ikke være større enn kjernekapitalen.

I forskrift om pensjonsforetaks kapitalforvaltning (forskrift 2007-12-17 nr 1457) er det krav om risikoanalyser (§ 2-3). For å kunne ta risiko er det behov for at pensjonskassene har bufferkapital for å tåle eventuelle markedsfall. Hva som inngår i bufferkapitalen er beskrevet i rundskriv 30/2001 fra Kredittilsynet. Deler av kjernekapitalen og tilleggskapitalen kan inngå i bufferkapitalen. I bufferkapitalen kan tilleggskapitalen maksimalt utgjøre 100 prosent av kjernekapitalen. Dersom TKP går på et markedstap som vil tære på kjernekapitalen, kan man komme i en situasjon der kjernekapitalen blir lavere enn tilleggskapitalen. Dermed må bufferen reduseres både med kjernekapital og tilleggskapital. Bufferen for å tåle markedstap vil da kunne tømmes i et dobbelt så raskt tempo når bufferen består av like store deler kjernekapital som tilleggskapital. Dette bidrar til å øke sannsynligheten for at Trondheim kommune må overføre ytterligere kjernekapital, dersom man kommer i en situasjon med markedsfall. Dette kan unngås ved å gjøre om det ansvarlige lånet til kjernekapital.

Fra 1. januar 2010 skal pensjonskasser ha en solvensmarginkapital som til enhver tid er stor nok til å dekke solvensmarginkravet¹. Det er begrensninger på hvor stor andel av et ansvarlig lån som kan inngå i solvensmarginkapitalen. Disse begrensningene vil ikke gjelde for kjernekapital.

Størrelsen og sammensetningen på TKP's bufferkapital per 30.09.2009 tilsier at TKP ikke kan ha plasseringer som innebærer spesielt stor risiko. Dermed vil avkastningen på TKP's pensjonsreserve sannsynligvis bli lavere enn det som ellers kunne vært tilfelle. Lavere avkastning vil på sikt medføre høyere pensjonsutgifter for Trondheim kommune. Rådmannen ønsker at TKP skal være i stand til å generere noe høyere avkastning på pensjonsmidlene enn i dag. Pensjonskassens premiereserve vil per 31.12.2009 være på underkant av 6 milliarder kroner. Det vil si at en økt avkastning på kun 0,1 prosentpoeng vil tilsvare økt avkastning på om lag 6 millioner kroner.

For å bedre TKP's handlingsrom foreslås det at det ansvarlige lånet blir omgjort til kjernekapital. Man oppnår dermed følgende:

- Økt robusthet på TKP's bufferkapital
- Bedre avkastningsmulighet på kapitalen, og dermed økt sannsynlighet for lavere pensjonsutgifter som belaster bykassen
- Forbedret posisjon i forhold til solvensmarginkravet

¹ Solvensmarginkravet er bestemt av de forsikringsmessige avsetninger og TKP's risiko for egen regning. Som solvensmarginkapital regnes selskapets ansvarlige kapital med enkelte tillegg.

Trondheim kommune

Trondheim kommune får i dag 4 prosent realavkastning på det ansvarlige lånet. Når det ansvarlige lånet gjøres om til kjernekapital, vil kommunen ikke lenger få en garantert avkastning på denne kapitalen. Pensjonskassen kan imidlertid utbetale utbytte på kjernekapital. TKP vil normalt sett ha mulighet til å betale ut slikt utbytte, men dette vil måtte vurderes i forbindelse med TKP's årsoppgjør hvert enkelt år. Kommunen kan dermed risikere å få lavere direkte avkastning på kapitalen. Samtidig øker sannsynligheten for høyere avkastning på TKP's plasseringer, noe som gir økt sannsynlighet for lavere fremtidige pensjonsutgifter for kommunen. Samlet sett vurderes de langsiktige økonomiske konsekvensene for kommunen som positive ved å gjøre om det ansvarlige lånet til kjernekapital.

Konklusjon

Rådmannen vurderer det som fordelaktig for både pensjonskassen og Trondheim kommune at robustheten på pensjonskassens bufferkapital forbedres. På kort sikt kan TKP's bufferkapital forbedres gjennom å konvertere det ansvarlige lånet til kjernekapital. De økonomiske effektene for Trondheim kommune vurderes som positive, så lenge TKP oppnår gode resultater.

Rådmannen foreslår at TKP løser inn det ansvarlige lånet på 100 millioner kroner, og at midlene føres tilbake til TKP i form av kjernekapital.

[... Sett inn saksutredningen over denne linja](#)

Rådmannen i Trondheim, 16.11.2009

Carl-Jakob Midttun
kommunaldirektør

Einar Spjøtvoll
rådgiver